

โหราศาสตร์ภารตะ

โยค หรือ โยคะ

โดย เสธฐวิทย์ ชีรวินิจ

ผู้ศึกษาวิชาโหราศาสตร์ไม่ว่าสาขาไหนก็ตาม คงจะต้องเคยผ่านตาคำว่า “โยค” มาบ้างไม่มากก็น้อย อย่างเช่น คำว่า โยคหน้า หรือ โยคหลัง โยคสามช่อง โยคห้าช่อง เหล่านี้เป็นต้น

ในวิชาโหราศาสตร์ภารตะ ก็มีพูดถึงเรื่อง “โยค” เหมือนกัน เพียงแต่ในความหมายที่แตกต่างไปจาก “โยค” ในความหมายของโหราศาสตร์ไทย ดังที่ผมได้เขียนไว้ในบล็อก “โหราศาสตร์ภารตะ(ฉบับสบายๆ)สไตล์ เสธฐวิทย์

ในบทความดังกล่าวได้พูดถึงโยคต่างๆ อาทิเช่น ปัญจมหาบุรุษโยค (PANCH MAHAPURUSHA YOGA) คชเกสรีโยค(GAJA KERARI YOGA) ศาสะโยค (SHASA YOGA) รุจกโยค (RUCHAKA YOGA) ภัทรโยค(BHADRA YOGA) เหล่านี้เป็นต้น

“โยค” เหล่านี้ถือเป็นหัวใจสำคัญของวิชาโหราศาสตร์ภารตะ

เพื่อความเข้าใจในเรื่อง “โยค” กว้างขวางยิ่งขึ้น ผมจึงขอนำเอารายละเอียดของเรื่อง “โยค” มาเล่าสู่กันฟังครับ

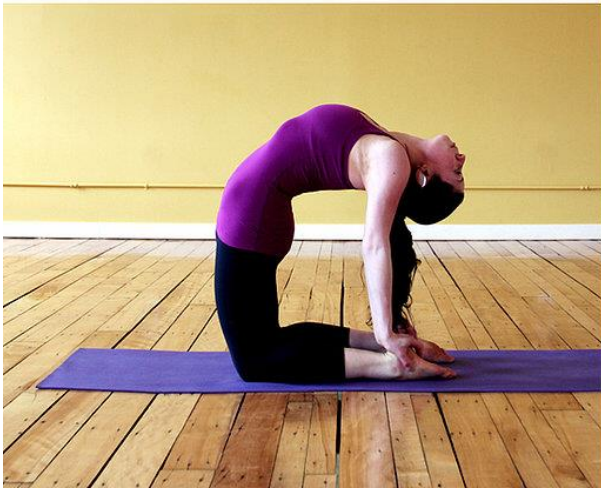
คำว่า “โยค” ในภาษาไทยนั้น มีที่มาจากภาษาสันสกฤตที่เขียนดังนี้ योग ออกเสียงว่า “โยกา” เขียนเป็นภาษาอังกฤษว่า YOGA

ท่านผู้อ่านคงจะมีคำถามแล้วว่า เป็นคำๆเดียวกับคำว่า “โยคะ” ที่เป็นวิชาการฝึกฝนทางร่างกายของอินเดียโบราณใช่หรือไม่

คำตอบก็คือ ถูกต้องครับ

(ทำสุริยชนมัสการ เป็นท่าแรกของการเริ่มฝึกโยคะ)

(การผสมผสานการยืดของกล้ามเนื้อ กระดูก และ การหายใจอย่างถูกต้อง เป็นหัวใจสำคัญของการฝึก โยคะ)

(ผู้ที่ฝึกฝนมาอย่างดี จึงสามารถทำท่านี้ได้)

ศาสตร์ดังกล่าว เป็นการฝึกฝนร่างกายในหลายมิติผสมผสานกัน ไม่ว่าจะเป็น ทางด้านกล้ามเนื้อ กระดูก และ การหายใจ ผู้ฝึกฝนในศาสตร์ “โยคะ” นี้เรียกว่า “โยคี”

แต่ความหมายของคำว่า YOGA มิได้จำกัดอยู่เพียงเท่านั้น

“โยคะ” มิได้หมายถึงเฉพาะการฝึกฝนทางร่างกาย(PHYSICAL) เท่านั้น หากแต่ยังหมายถึงการฝึกฝนทางจิตใจ(MENTAL) และ การฝึกฝนทางด้านจิตวิญญาณ(SPIRITUAL)ด้วย

ผมเคยไปที่วัด เสราม กฤษณะ ซึ่งเป็นสาขาหนึ่งของศาสนาฮินดู ที่เมืองมุมไบ หรือ บอมเบย์ในอดีต ได้พบกับผู้ปฏิบัติที่วัดดังกล่าว ท่านได้เล่าถึงกิจวัตรประจำวันของเขาให้เราฟัง

ท่านบอกว่า จะตื่นแต่เช้าก่อนพระอาทิตย์ขึ้น หลังจากทำกิจวัตรเสร็จแล้ว ก็จะ “ปฏิบัติโยคะ” เขาใช้คำในภาษาอังกฤษว่า PRACTICE YOGA

(ดูเหมือนง่าย แต่ไม่ง่าย)

(แม้กระทั่งผู้สูงอายุก็ยังสามารถฝึกโยคะได้อย่างที่เห็น)

เราก็คุยกันไปเรื่อยๆ โดยที่ผมเข้าใจว่า เขาตื่นแต่เช้าเพื่อฝึกโยคะประเภทคัตตัว ตามแบบที่เราเข้าใจกัน เพราะนี่เป็นประเทศอินเดีย ต้นตำรับของวิชาโยคะ

แต่เขาบอกว่า ไม่ใช่ โยคะที่เขาตื่นแต่เช้ามามาปฏิบัติก็คือ การนั่งสมาธิ

(การฝึกโยคะ ในอีกความหมายหนึ่ง)

และอีกครั้งหนึ่ง เมื่อพบกับไกด์สุขภาพสตรีสูงอายุที่เมืองมุมไบ เธอเล่าให้ฟังว่า เธอก็ตื่นตั้งแต่เช้าประมาณตี 4 ครั้งเหมือนกัน หลังจากเสร็จกิจธุระตอนเช้าแล้ว เธอก็จะ “ปฏิบัติโยคะ” ซึ่งก็ใช้คำในภาษาอังกฤษคำเดียวกันว่า PRACTICE YOGA

ผมรู้สึกแปลกใจ เพราะเห็นรูปร่างของเธอก็อ้วนๆ ไม่น่าจะเล่นโยคะได้ จึงซักไซ้ไล่เรียงเกี่ยวกับ “โยคะ” ในความหมายที่เธอพูดถึง สักครูหนึ่งถึงได้รู้ว่า เธอไม่ได้ฝึกฝนโยคะทางร่างกาย หากแต่ฝึกฝนทางด้านจิตวิญญาณ

แล้วอะไรคือ โยคะทางจิตวิญญาณ(SPIRITUAL) ?

ความหมายของมันก็คือ การนั่งทำสมาธินั่นเอง

(พระมหาเทพศิวะ ในท่านั่งขัดสมาธิและปฏิบัติสมาธิ)

เมื่อเห็นว่าผมยังสงสัย เธอก็บรรยายเพิ่มเติมว่า การปฏิบัติโยคะของเธอก็คือ การทำสมาธิเพื่อเปิดสมอง และ ใจ ให้รับเอาคลื่นแห่งความคิด หรือ กระแสแห่งความคิด ในจักรวาลเข้ามาในสมอง และ จิตใจ

เธอยังบอกอีกว่า ที่ต้องตื่นขึ้นมาทำสมาธิตั้งแต่เช้ามืดก็เพราะว่า ตอนนั้นในบรรยากาศยังไม่มีคลื่นแห่งความชั่วร้ายล่องลอยอยู่ คลื่นแห่งความชั่วร้ายก็อาทิเช่น คำพูดคำทอสาปแช่งกันของผู้คน คำพูดติฉินนินทา กัน หรือแม้กระทั่ง ความคิดที่ชั่วร้าย หรือ ความคิดในทางที่ไม่ถูกต้อง

เพราะฉะนั้น คนส่วนใหญ่ยังไม่ตื่นขึ้นมาสร้างมลภาวะที่เป็นพิษในบรรยากาศ

จะเห็นว่า ตอนเช้ามืด นอกจากอากาศจะบริสุทธิ์เหมาะแก่การหายใจแล้ว ในทุกอณูแห่งบรรยากาศ ก็ยัง พิสุทธิ์ เหมาะแก่การเสพเข้าไปในหัวใจ และ จิตวิญญาณด้วย

เมื่อดูความหมายจากรากศัพท์ในภาษาสันสกฤต ก็จะเห็นว่า โยคะ(YOGA) มีหลายความหมายด้วยกันคือ การสนตะพาย (TO YOKE) เหมือนการใส่แอกเข้าไปที่หลังวัว

และยังแปลว่า การเพ่งสมาธิ หรือ การทำสมาธิ หรือ ทำจิตใจให้มีสมาธิ (TO CONCENTRATE)

นอกจากนี้ “โยคะ” ยังมีอีกความหมายหนึ่งที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง ว่า การรวมกัน หรือ ผสมผสานกันกับจิตวิญญาณแห่งสวรรค์” (UNION WITH THE DEVINE)

หรือ พูดให้เห็นภาพง่าย ๆ ก็คือ โยคะ แปลว่า การผนวกรวมกัน(TO ADD) การเชื่อมโยงกัน(TO JOIN) การผนึกกำลังรวมกัน(TO UNITE) การนำมาเชื่อมกัน(TO ATTACH)

หรือจะแปล คำว่า “โยคะ” ว่า ผนวกรวมกัน หรือ ผสมผสานกัน (COMBINE) ก็ได้

สรุปก็คือ “โยคะ” หมายถึง การเชื่อมโยง การผสมผสาน หรือ การรวมกัน

ซึ่งก็จะตรงกับความหมายของคำว่า “โยค” ในวิชาโหราศาสตร์ภารตะ เพราะ หมายถึงการเอาดาว
อย่างน้อยที่สุด 2 ดวง มาเชื่อมโยง หรือ ผสมผสาน หรือ มีปฏิกริยากันในรูปแบบที่กำหนด

เมื่อคำว่า “โยคะ” ในภาษาสันสกฤต ตกลงมาถึงประเทศไทย ได้มีการแตกรายละเอียดของ
ความหมายให้แยกแยะลงไปอีกชั้นหนึ่ง โดยที่คำว่า “โยคะ” จะเน้นถึง การฝึกฝนทางร่างกายเป็นหลัก
แต่ก็จะไม่ค่อยหมายถึง การฝึกฝนทางจิตใจ หรือ ทางจิตวิญญาณ

เมื่อคำว่า “โยคะ” ถูกนำมาใช้ในวิชาโหราศาสตร์ไทย เขาจะไม่เรียกว่า “โยคะ” ตามรากศัพท์ที่
แท้จริง หากแต่จะเรียกสั้นๆว่า “โยค”

ซึ่งตรงกับความหมายของ “โยค” ต่างๆที่ผมได้พูดถึงไปแล้ว ซึ่งเป็น “โยค” ที่มีทั้งให้คุณและให้
โทษแก่ดวงชะตา

อันที่จริง ยังมีโยค ในวิชาโหราศาสตร์ภารตะอีกมากมาย มากกว่าที่ผมเขียนไปในบล็อก
“โหราศาสตร์ภารตะ(ฉบับสบายๆ) สไตล์ เสธฐวิทย์” ยกตัวอย่างเช่น อรรคโยค และ ราศีโยค เป็นต้น

แต่ผมจะไม่นำมาพูดถึงในที่นี้

กลับมาพูดถึง “โยค” ในวิชาโหราศาสตร์ไทย ที่ดูเหมือนจะมีเพียงแค่ โยคหน้า และ โยคหลัง ซึ่ง
แตกต่างไปจากวิชาโหราศาสตร์ภารตะ ในด้านรายละเอียดของด้านวิชาการ ผมจะไม่ขอออกความเห็นว่
ศาสตร์ไหนดีกว่ากัน

แต่มันขึ้นอยู่กับ จริตของผู้เรียนมากกว่า ว่า ชอบ และ ไปกันได้กับโหราศาสตร์ภารตะ หรือ
โหราศาสตร์ไทย ต่างหาก

เพราะทั้งสองศาสตร์ หากผู้ศึกษามีความเข้าใจในหลักวิชาที่เรียนอย่างลึกซึ้ง และมีวิธีการที่
ผูกดวงชะตาได้อย่างถูกต้อง ก็ย่อมพยากรณ์ได้ถูกต้องเช่นกัน

เนื่องจาก “โยค” ต่างๆเหล่านี้ที่มีต้นกำเนิดมาจากโหราศาสตร์ฮินดู หรือ โหราศาสตร์ภารตะ และ
ถูกถ่ายทอดมาใช้ต่อในโหราศาสตร์ไทย ซึ่งเป็นตัวกำหนดให้เกิด “โยคดี” หรือ “โยคร้าย” ได้

คำว่า “โยค” จึงถูกแปลงกลายมาเป็นคำว่า “โยค”

“โชคดี” หรือ “โชคร้าย” จึงมีที่มาจากคำว่า “โยคดี” หรือ “โยคร้าย” ในวิชาโหราศาสตร์ภารตะ
นั่นเอง